

Posudek školitele

Damián Hilský, Právo lidu 1893 - 1920, problémy přelomu století v sociálně demokratickém tisku. FF UK, bakalářská práce, 2011, 75 s.

Pan Hilský se ujal tématu války a antiklerikalismu v Právu lidu - hlavním tiskovém orgánu českých sociálních demokratů, a to v letech 1893 – 1920. Oba tyto mezníky by se daly ovšem posunout, neboť Právo lidu se stalo deníkem, a tak i v pravém slova smyslu tiskovým orgánem Československé sociální demokracie (zal. r. 1893) až r. 1897, jenž má ostatně nejblíže k časovému záběru této bakalářské práce. Druhý časový mezník by mohl být umístěn zřejmě ústrojněji do r. 1914 nebo ještě o několik let před něj vzhledem k tomu, na co se autor ve svém výkladu zaměřuje. Nejdříve se totiž zajímá o to, jak čeští sociálnědemokratičtí žurnalisté komentovali klíčové zahraničně – politické konflikty v podobě moderních imperiálních válek. V druhé části své práce soustřeďuje na jejich kritické postoje vůči římsko – katolické církvi.

Z logiky historických souvislostí vyplývá, že z těchto válečných konfliktů se věnuje nejprve španělsko – americké válce o Kubu, jež v sobě zahrnovala též komponentu národně osvobozenického boje, potom burské válce, která měla zničující dopad na civilní obyvatelstvo v jižní Africe a nakonec i imperiálnímu boji o nová území v rámci rusko-japonské války v letech 1904 – 1905. Kolega Hilský se přitom snaží formou analýz příslušných novinových textů postihnout konkrétní faktografickou stránku těchto informací, jež mají blízko k reportážnímu žánru, v němž jsou ovšem sociálnědemokratičtí novináři zcela závislí na zprostředkování zahraničních novin. Zároveň však usilují o to, aby alespoň místy přinášeli ve svých zprávách o válečných událostech vlastní hodnotící stanoviska.

Ta jsou z pochopitelných důvodů kritická, neboť hlavní oběti ve válce přinášeli vojáci z nižších sociálních skupin i civilní obyvatelstvo. Prospěch z ní měli kapitalističtí podnikatelé, zvláště pak ti, kteří se angažovali na straně

vítězů. Autor tento názorový protimilitaristický tenor víceméně jen konstatuje. Sekundární literaturu přitom používá jen českojazyčnou, a to ještě v poměrně skromném rozsahu. V této souvislosti přihlíží též k českému překladu (1963) Hobsonovy knihy o imperialismu (např. s. 18, 25, 73). V další části svého výkladu referuje v duchu sociálnědemokratického antiklerikalismu o aféře olomouckého arcibiskupa Kohna a s ní související Judově aféře. Dále se zabývá krachem Svatováclavské záložny. I v těchto případech se soustředuje povětšinou na reprodukci toho, co na dané téma napsalo Právo lidu. Horizont věcného shrnutí předchozího výkladu nepřekračuje ani autorův závěr (s. 72- 74). Svůj výzkum by pan Damián Hilský mohl zhodnotit zřejmě více, pokud by v dané problematice pokračoval ve své diplomové práci.

Celkově konstatuji, že napsal text, jenž odpovídá požadavkům předepsaným pro bakalářskou práci, a proto jej doporučuji k obhajobě.

Praha, 7. 6. 2011